

VÁLASZADÓ

2019/10 október

Eva helyett szja, tao, kata vagy kiva?

Ekáer: változás a bejelentés rendjében

Új módszerekkel ellenőriz a NAV

Táppénz, csed, gyed méltányosságból

Kérdések és válaszok

ADÓ
2019

10

Kedves Olvasó!

A nyári adócsomag megszavazásával véglegessé vált, hogy 2020. január 1-jétől megszűnik az egyszerűsített vállalkozói adó. A pillanatnyilag az eva hatálya alatt működő kisvállalkozásoknak legkésőbb év végéig kell dönteniük, hogy a továbbiakban milyen adózási módra térnek át. A legkedvezőbb lehetőség kiválasztásához nyújtanak segítséget az Adózóna legújabb kalkulátorai, számoljon velünk!

Olvasói kérdés nyomán jutott tudomásunkra, hogy előzetes figyelemfelhívás nélkül szigorodott az ekáerbejelentés rendje: a fuvarozás megkezdésének dátumánál már az órát és a percet is meg kell jelölni.

A kizárólag elektromos erőforrással, villanymotorral rendelkező autók terjedése miatt a jogalkalmazás során egyre gyakrabban találkozhatunk azzal a kérdéssel, hogy elektromos személygépkocsi vásárlása esetén igénybe vehető-e az energiahatékonysági adókedvezmény.

A hálózatelemző, adatbányász-szoftvereknek köszönhetően már nemcsak a kiválasztás, hanem az ellenőrzés eredményes lezárása és a jogsértő, a költségvetést károsító magatartás bizonyítása is egyre könnyebb az adóhatóság számára.

Sokan nem tudják, hogy ha a biztosított nem rendelkezik elég biztosítási idővel, akkor is van lehetősége arra, hogy méltányossági eljárás keretében egészségügyi ellátáshoz jusson, azon belül táppénzt, csecsemőgondozási díjat (csed), gyermekgondozási díjat (gyed) és egyszeri segélyt kaphasson.

A 2019. évi LXXII. törvény tartalmazza a kisvállalati adó (kiva) és a kisadózó vállalkozások tételes adója (kata) szabályainak változásait, az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2019. évi LXXIII. törvény pedig 2020-tól kivezeti az egyszerűsített vállalkozói adót (eva) a kkv-szektor számára választható adózási módok sorából.

Így az eva hatálya alatt működő vállalkozásoknak 2020. január 1-jei hatállyal át kell térniük más adózási módra. Ettől a dátumtól kezdődően ugyanis teljes egészében hatályát veszti az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény.

Azok a vállalkozások, amelyek nem jelzik a NAV felé az év végéig, hogy mely adónemre térnének át az eva helyett, automatikusan besorolódnak vagy a személyi jövedelemadó vagy a társasági adó hatálya alá. A többiek viszont válogathatnak a lehetőségek közül, ideértve a kisadózó vállalkozások tételes adóját, illetve a kisvállalati adót is.

A kisvállalkozóknak a működési jellemzőik alapján célszerű választaniuk a fennmaradt lehetőségek közül: kata, kiva, tao, szja.

Ennek eldöntéséhez nagy segítséget nyújthatnak az Adózóna legújabb kalkulátorai:

Kata 2019 kalkulátor

Kiva-tao 2019 kalkulátor

Olvassa el kapcsolódó cikkünket is! Változások a kisadózásban. Rámozdult a katásokra a NAV

Mit érdemes az eva helyett választani? Számoljon velünk!

A nyári adócsomag megszavazásával véglegessé vált, hogy 2020. január 1-jétől megszűnik az egyszerűsített

vállalkozói adó. A pillanatnyilag az eva hatálya alatt működő kisvállalkozásoknak legkésőbb év végéig kell dönteniük, hogy a továbbiakban milyen adózási módra térnek át. Számolja ki legújabb kalkulátorainkkal, hogy az ön számára mely adózási forma lenne a legkedvezőbb!

Ekáer: jelentős változás a bejelentés rendjében!

Olvasói kérdés nyomán jutott tudomásunkra, hogy előzetes figyelemfelhívás nélkül szigorodott az ekáerbejelentés rendje: a fuvarozás megkezdésének dátumánál már az órát és a percet is meg kell jelölni.

adózóna

Early bird ajánlat – csak 14 napig!

**Minden előfizetés mellé ajándék kiadvány:
ÁFA – Speciális problémák**

RÉSZLETEK

„Szeptember 27-én reggel azt tapasztaltuk, hogy az ekáerbejelentő platformon változás történt. A belföldről közösségbe relációnál a fuvarozás megkezdésének dátumánál már az óra perctet és kéri a rendszer. Továbbá belföld-belföld relációnál a lezárásnál sem elég a dátum, ott és kéri a rendszer az órát és a perctet. Változott a jogszabály a napokban? Büntethető-e a NAV, ha nem egyezik az okmányokon szereplő óra, perc a bejelentésen szereplővel?” – sorolta kérdéseit olvasónk.

Valóban megváltozott az ekáerbejelentés néhány szempontból szeptember 27-én, feltételezhetően az előző éjszakai karbantartási célú üzemszünet ideje alatt. Az egyik ilyen változás, hogy a fuvarozás megkezdésének és – nemcsak egy irányban, hanem mindkét relációban – az áru kirakodási címre történő érkezésének dátumánál már az órát és a perctet is meg kell adni. (Ezen túl például a főlap lekérdezésében most már betűvel jelölve látszik, hogy milyen relációjú a bejelentés.)

A kért változást semmilyen egyértelmű jogszabályváltozás nem előzte meg, ilyenrel összefüggést nem lehet találni. A vonatkozó jogszabály egyébként mindig is „időpont” megadási kötelezettséget írt elő, azaz a szerint ezeket az adatokat eddig is meg kellett volna adni, csak technikai lag nem lehetett.

Az adózás rendjéről szóló törvényben – ettől függetlenül – két ekáerrel összefüggő szabály is módosult, kiegészült a nyár végén. Egyrészt augusztus 23-ai hatállyal kiegészült a törvény azzal a kitételrel, hogy „nincs helye mulasztási bírság megállapításának, ha az adózó igazolja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben tőle elvárható”. Másrészt jövő év január elsejével megteremtették annak a lehetőségét, hogy a már lezárt ekáerek egy alkalommal (nagyon korlátozott feltételek között) módosíthatók legyenek. Ez utóbbi változás részletszabályai még nem ismertek. Jelenlegi információim szerint én egyik módosítással sem látok érdemi összefüggést, ami indokolhatná a változást.

Magában az ekáerrendeletben csak néhány összefüggésben szerepel az időpont kérdése. Egyrészt, mint egy ekáerbejelentés kötelező adata. Mivel tudjuk, hogy az adatszolgáltatás

során vétett bármilyen hiba és pontatlanság komolyan szankcionálható, így elvileg, akár bírságra is számíthat az, aki az órát, perctet hibásan adja meg.

Kérdéses ugyanakkor, hogy ennek az adatnak a pontosságát hogyan tudná ellenőrizni az adóhatóság. Sok esetben pedig felmerülhet annak a kérdése is, hogy vajon melyik időpillanatot értjük az áru címre érkezése alatt, és arról honnan értesül az adózó. Hiszen – különösen egy nagy gazdálkodónál – elképzelhető, hogy a gépjármű megérkezik az adott címre, de az óránál csak később jelentkezik, aki csak valamilyen ütemezett rendben, akár órákkal később, engedi be a telephelyre, ahol majd a termékek átvételére is csak egy még későbbi időpontban kerülhet sor.

Így elképzelhető, hogy a címre érkezés, és például a CMR-en feltüntetett áruátvételi dátum – amit utólagos ekáerellenőrzéseknél a leggyakrabban néz a NAV – még csak nem is azonos napra esik. Szakértőnk véleménye szerint ez egy utólagos ellenőrzésnél akár problémát is okozhat, hiszen az egyetlen írásos bizonyíték az áru érkezésére (CMR) eltér a bejelentett adattól, amit ellenben semmivel sem tud a gazdálkodó alátámasztani. A másik összefüggés, ahol az időpontnak jelentősége lehet, az a lezárásra nyitva álló idő. Itt ugyanakkor a törvény három munkanapról beszél, így e tekintetben nem lehet jelentősége, hogy pontosan hány óra, hány perckor érkezett az áru.

A változásról telefonon felvilágosítást kértünk a NAV Tájékoztatási Osztályától, akik megerősítették, hogy nem változott a jogszabály. Hozzáteszték: ők is csak az ügyfelek kérdéseiből értesültek a változásokról, korábban arról nem volt tudomásuk. Megjegyezték azt is, hogy ha valóban érdemi indokokra visszavezethető változás történt, igyekeznek majd tájékoztatni az ügyfeleket is, amint megtudták, hogy ki, és miért döntött a módosításról.

Tüske Zsuzsanna vámszakértő

Adókedvezmény elektromos autóknál

A kizárólag elektromos erőforrással, villanymotorral rendelkező autók terje-

dése miatt a jogalkalmazás során egyre gyakrabban találkozhatunk azzal a kérdéssel, hogy elektromos személygépkocsi vásárlása esetén igénybe vehető-e az energiahatékonysági adókedvezmény.

A társasági adóról szóló törvény (Tao. tv.) 22/E paragrafus (1) bekezdésének értelmében az adózó adókedvezményt vehet igénybe energiahatékonysági célokat szolgáló beruházás, felújítás üzembe helyezése és üzemeltetése esetén az üzembe helyezést követő adóévben – vagy döntése szerint az üzembe helyezés adóévében – és az azt követő 5 adóévben.

Az energiahatékonysági célokat szolgáló beruházás adókedvezményének végrehajtási szabályairól szóló 176/2017. kormányrendelet tartalmazza az adókedvezmény igénybevételenek részletszabályait.

Cikkünk első részében áttekintjük a vonatkozó jogszabályi környezetet, a második részben pedig arra keressük a választ, hogy alkalmazható-e a Tao. tv. 22/E paragrafusa szerinti adókedvezmény elektromos személygépjármű beszerzése esetén.

Energiahatékonysági célokat szolgáló beruházásnak, felújításnak minősül az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény (Ehtv.) szerinti energiahatékonyság növekedését eredményező beruházás, felújítás, amely révén az Ehtv. szerinti végsőenergia-fogyasztás csökkenését eredményező energiamegtakarításra kerül sor (Tao. tv. 4. § 11a. pont). Az Ehtv. 1. § 32. pontja szerint végsőenergia-fogyasztás: az ipar, a közlekedés, a háztartások, a szolgáltatások és a mezőgazdaság számára szolgáltatott energia, az energiaátalakítási ágazatnak és az energetikai iparnak szolgáltatott energiaszállítás kivételével.

Az adózó által igénybe vehető adókedvezmény mértéke nem haladhatja meg adózónként – továbbá beruházásonként, felújításonként, a beruházáshoz, felújításhoz – igényelt összes állami támogatással együttesen, jelenértéken a beruházás, felújítás elszámolható költsége

- Közép-Magyarország régió kormányrendelet szerint nem támogatható településein 30 százaléknak,
- Közép-Magyarország régió kormányrendeletben meghatározott támogatható településein 35 százaléknak,

c) Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Alföld, Dél-Dunántúl, Közép-Dunántúl vagy Nyugat-Dunántúl régióban 45 százalékának megfelelő mértéket, de legfeljebb a 15 millió eurónak megfelelő forintösszeget. Az adókedvezmény mértéke kisvállalkozásoknak nyújtott támogatás esetén 20 százalékponttal, középvállalkozásoknak nyújtott támogatás esetében 10 százalékponttal növelhető.

Energiahatékonysági célokat szolgáló beruházás, felújítás címen adókedvezmény akkor vehető igénybe, ha

- a beruházás megfelel az energiahatékonysági célokat szolgáló beruházás fogalmának, és
 - az adózó az adókedvezmény első igénybevételének adóévéről benyújtott társasági adóbevallás időpontjában rendelkezik a kormányrendelet szerinti igazolással, amely alátámasztja, hogy a beruházás, felújítás energiahatékonysági célokat szolgál [Tao. tv. 22/E § (6) bekezdés]; és ha
 - az adózó a beruházás, felújítás részét képező valamennyi eszközt használatba veszi, és ezeket a beruházás, felújítás üzembe helyezését követő legalább 5 évig (kötelező üzemeltetési időszak) a hatályos, jogerős engedélyben foglaltak szerint üzemelteti, illetve használja [Tao. tv. 22/E § (7) bekezdés]; illetve
 - eljesülnek a kormányrendelet 4. § (1) bekezdésében nevesített feltételek is, azaz a kötelező üzemeltetési időszakban vagy – ha az későbbi időpont – az adókedvezmény igénybevételének utolsó adóévéig
- a) az adózónál az adóhatóságoknál nyilvántartott adótartozás miatt – ide nem értve a késedelmi pótlék miatt fennálló tartozást – adóhatóság végrehajtási eljárást nem indított, vagy indított ugyan, de azt sikeresen foganatosította, vagy az eljárás keretében fizetési könnyítést engedélyezett, amelynek feltételeit az adózó betartotta, és
- b) az adózót az állami adó- és vámhatóság be nem jelentett alkalmazotti foglalkoztatása miatt mulasztási bírsággal nem sújtotta, vagy ha sújtotta, akkor annak összegét arra tekintettel mérsékelte, hogy az adózó a munkaviszony létesítésének bejelentésére vonatkozó kötelezettségét az adóellenőrzés

megkezdéséig a tényleges foglalkoztatás teljes időtartamára vonatkozóan teljesítette.

A kormányrendelet 3. paragrafusának (1) bekezdése szerint az energiahatékonysági célokat szolgáló beruházási minőség igazolását az Ehtv. alapján a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal által vezetett névjegyzékben szereplő energetikai auditor vagy energetikai auditáló szervezet állítja ki az adózó kérelmére. Az igazolás tartalmi elemeit a kormányrendelet 3. paragrafusának (6) bekezdése határozza meg, e célra a kormányrendelet 1. mellékletében található igazolásminta is használható.

Az adókedvezmény keretében elszámolható költségek körét a Tao. tv. 22/E paragrafusának (4) bekezdése, az el nem számolható költségek felsorolását a kormányrendelet 4. paragrafusának (2) bekezdése tartalmazza, amely szerint elszámolható költségnek minősül

- a) az energiahatékonysági beruházás, felújítás célját szolgáló, a kizárólag a magasabb energiahatékonysági szint elérését elősegítő tárgyi eszköz, immateriális jószág bekerülési értéke, értékének növekedése, amennyiben a beruházás, felújítás összköltségén belül a kizárólag energiahatékonysági célokat szolgáló beruházás, felújítás költségei külön beruházásként, felújításként meghatározhatóak, vagy
- b) az energiahatékonysági célokat közvetlenül szolgáló beruházás, felújítás részét képező tárgyi eszköz, immateriális jószág bekerülési értéke, értéknövekedésének az a része, amely egy hasonló, kevésbé energiahatékonyságú beruházáshoz, felújításhoz viszonyítva többletként merül fel, amely kevésbé energiahatékonyságú beruházást, felújítást az adózó az e paragrafus szerinti adókedvezmény és a beruházáshoz, felújításhoz igénybe vett más állami támogatás hiányában hitelt érdemlően végrehajtott volna, amennyiben az elszámolható költség az a) pont szerinti módszerrel nem határozható meg.

Megállapítható tehát, hogy elszámolható költségnek az energiahatékonysági beruházás, felújítás célját szolgáló, a kizárólag a magasabb energiahatékonysági szint elérését elősegítő tárgyi eszköz, immateriális

jószág bekerülési értéke, értékének növekedése fog minősülni a jövőben (a korábbi szabályozás szerint elegendő volt, ha a tárgyi eszköz, immateriális jószág elősegíti a magasabb energiahatékonysági szint elérését, nem volt feltétel, hogy kizárólagosan ez legyen a célja).

A módosítás tisztázza továbbá, hogy az elszámolható költségek megállapítására vonatkozó különbözeti megközelítést akkor kell alkalmazni, ha az a) pont szerinti módon a költségek köre nem határozható meg. A főszabály tehát az, hogy az energiahatékonyságot elősegítő tárgyi eszköz, immateriális jószág bekerülési értéke (illetve annak növekedése) vehető figyelembe az adókedvezményénél, és kisegítő jelleggel csak abban az esetben kell vizsgálni a hasonló, kevésbé energiahatékonyságú beruházáshoz, felújításhoz képest felmerülő többletköltségeket, ha az elszámolható költség a főszabály szerint nem állapítható meg.

dr. Császár Zoltán
adótanácsadó, jogász

OLVASSA EL cikkünk folytatását is, amelyben az elektromos autók beszerzésére vonatkozó szabályokat ismertetjük!
https://adozona.hu/tarsasagi_ado

Elhunyt egyéni vállalkozó adója, tevékenységének folytatása

Ha a magánszemély meghal, a végleges adójának megállapítása – akkor is, ha egyéni vállalkozó volt – az adóhatóság feladatkörébe tartozik. Ilyen esetben az adóhatóság soron kívül állapítja meg az elhunyt végleges adóját, mely történhet hivatali eljárás keretében, de a túlélő házastárs vagy más örökös is kezdeményezheti azt az illetékes adóhatóságnál. Az adózással összefüggő kötelezettségek mindig az adózót terhelik, ezért az elhunyt helyett nem nyújthat be a hozzátartozója adóbevallást.

A személyi jövedelemadóról szóló törvény 9. paragrafusának (6) bekezdése szerint a magánszemély halálát követően juttatott olyan bevétellel összefüggésben, amely a magánszemélyt az életében még megillette, az adókötelezettséget – ideértve a kifizető, a munkáltató adókötelezettségét is – ►

úgy kell teljesíteni, mintha a juttatást a magánszemély a halálának időpontjában szerezte volna meg. Ez azt jelenti, hogy e jövedelem utáni adót az elhunyt terhére állapítja meg az adóhatóság, így az elmaradt jövedelem (például munkabér vagy kintlévőség) kifizetésekor további adókötelezettséggel nem kell számolni.

Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény (Etv.) 19. paragrafus (1) bekezdésének c) pontja alapján az egyéni vállalkozói tevékenységre való jogosultság e törvény erejénél fogva megszűnik az egyéni vállalkozó halála napján. Az elhunyt magánszemély kifizetői, munkáltatói minőségében keletkezett adókötelezettségének teljesítését az adóhatóság végzi el, amennyiben a tevékenységét nem folytatják, ellenkező esetben a tevékenység folytatójának a kötelezettsége például a volt egyéni vállalkozó ez irányú adókötelezettségének teljesítése. Abban az esetben, ha az egyéni vállalkozói tevékenységet nem folytatják tovább, az egyéni vállalkozásból származó jövedelmet az adóhatóság a tevékenységüket megszüntetőkre vonatkozó rendelkezések szerint állapítja meg. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az egyéni vállalkozó halála napjáig felvett vállalkozói kivét összege az elhunyt önálló tevékenységből származó jövedelmének minősül. Az adóhatóság a vállalkozói kivét figyelembevételével megállapítja a vállalkozói személyi jövedelemadót és a vállalkozói osztalék-alap utáni adót.

Adókedvezmények

Kedvező szabály, hogy az elhunyt által korábban érvényesített bevételt csökkentő kedvezmények (kisvállalkozói kedvezmény, fejlesztési tartalék kedvezménye, mikrovállalkozások létszámkedvezménye) és a kisvállalkozói adókedvezmény címén levont összegek utáni adót nem kell megfizetni vagy visszafizetni, ha az egyéni vállalkozó előbb hal meg, mint amikor a kedvezmények véglegessé váltak volna az szja-törvény szerint, ami egyébként általában a kedvezmény érvényesítését követő 4 év.

Az egyéni vállalkozói tevékenység megszűnésekor a jövedelemszámítás az egyéni vállalkozókra vonatkozó általános szabályok szerint történhet, vagyis a bevételeket az szja-törvény

10. számú mellékletében foglaltakra is figyelemmel kell megállapítani.

Ha a végleges adó megállapításának időpontjáig az elhunyt kintlévőségei nem folynak be, akkor az szja-törvény 10. számú melléklete szerint az egyéni vállalkozó vállalkozói tevékenységét nem folytató özvegye, örököse által – az egyéni vállalkozói tevékenység korábbi folytatására tekintettel – az egyéni vállalkozói jogállás megszűnésének napját követően megszerzett bevétel önálló tevékenységből származó bevételnek minősül, és az azzal összefüggő adókötelezettségeket (ideértve a jövedelem megállapítását is) ennek megfelelően kell teljesíteni.

Vállalkozás folytatása

Az Etv. 17. paragrafusának (1) bekezdése szerint az egyéni vállalkozó halála esetén az egyéni vállalkozó özvegye, özvegy hiányában vagy annak egyetértésével örököse az egyéni vállalkozói tevékenységet folytathatja, ha az egyéni vállalkozói tevékenység folytatását az e törvényben meghatározottak szerint az ok bekövetkezésétől számított 90 napon belül a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalánál (a továbbiakban: hatóság) személyesen bejelenti a tevékenységet folytató.

Az egyéni vállalkozói tevékenységnek az egyéni vállalkozó özvegye vagy örököse által történő folytatása esetén az egyéni vállalkozói tevékenységet folyamatosnak kell tekinteni. A tevékenység folytatására irányuló szándékát az özvegynek, illetőleg az örökösnek az állami adóhatósághoz is be kell jelentenie a 'T101E számú nyomtatványon. Ilyen esetben nem kell a tevékenység megszűnésére irányadó rendelkezéseket alkalmazni, vagyis úgy kell eljárni, hogy az adóévben az elhunyt egyéni vállalkozó által megszerzett vállalkozói bevétel, elszámolt vállalkozói költség, igénybe vett kedvezmény, elhatárolt veszteség kizárólag az özvegyet, illetőleg az örököst illeti meg.

Az elhunyt egyéni vállalkozó által a költségek között is elszámolt vállalkozói kivétet kizárólag az elhunyt által megszerzett önálló tevékenységből származó jövedelemnek kell tekinteni, de annak összegét az özvegy, illetve az örökös figyelembe veheti a vállalkozói adóalap és a vállalkozói osztalék-alap,

valamint az ezen jövedelmek utáni adó összegének megállapítása során.

Átalányadózás

Ha az elhunyt egyéni vállalkozó az adóévre átalányadózást választott, a tevékenység folytatása esetén az szja-törvény 53. paragrafusának (6) bekezdésében foglalt szabályokat kell irányadónak tekinteni.

Ez azt jelenti, hogy ha az elhunyt egyéni vállalkozó az adóévre átalányadózást választott, és ugyanezt az adózási módot választotta a tevékenységet folytató özvegy vagy más örökös is, akkor az elhalálozás napjáig elért bevétel alapján átalányban megállapított jövedelmet – az időarányos bevételi értékhatár figyelmen kívül hagyásával – az elhunyt által megszerzett jövedelemnek kell tekinteni azzal, hogy az elhunyt által elért bevétel beleszámít az özvegy vagy az örökös esetében az átalányadó alkalmazásának feltételül megjelölt bevételi értékhatárba.

Adószám

Az egyéni vállalkozói tevékenységet folytató özvegy, illetőleg örökös nem az elhunyt egyéni vállalkozó adószáma alatt fogja folytatni a tevékenységet, hanem új adószámot kap, ha ezt megelőzően nem szerepelt az egyéni vállalkozói nyilvántartásban. Abban az esetben azonban, ha az egyesített tevékenységet folytató özvegy, illetőleg örökös saját maga is egyéni vállalkozóként végez tevékenységet, akkor – a tevékenységi köreinek kibővítése mellett – a meglévő adószáma alatt folytathatja az egyesített egyéni vállalkozói tevékenységeket.

Nyilvántartás

Az egyéni vállalkozói tevékenység folytatását vállaló özvegy, illetőleg örökös köteles továbbvezetni az elhunyt egyéni vállalkozó nyilvántartásait, célszerű azonban lezárni az elhunyt halálának időpontjával a pénztárgönyvet és az analitikus nyilvántartásokat. A tevékenység folytatása esetén a bizonylatok, iratok megőrzésének kötelezettsége az egyéni vállalkozói tevékenységet folytató özvegyet, illetőleg örököst terheli.

Készlet öröklése

Előfordulhat olyan eset is, amikor az egyéni vállalkozó halálával nem az ►

egyéni vállalkozói tevékenységet folytató magánszemély, hanem más örökös tulajdonába kerül az egyéni vállalkozó tárgyi eszköze, készlete. Ilyenkor ennek a körülménynek a figyelembevételével kell az egyéni vállalkozásból származó jövedelmet megállapítani a tevékenységet folytató magánszemélynek.

Ha például egy régiségkereskedő egyéni vállalkozó tevékenységét az elhunyt házastársa folytatja, de a hagyatékban lévő készlet egy részére az örökösök igényt tartottak, akkor a vállalkozásból kikerült vagyontárgyak leltár szerinti értéke bevételnek minősül.

Katások

A kisadózókról szóló törvény (Ktv.) 5. paragrafus (1) bekezdésének c) pontja szerint az adóalanyiság megszűnik a kisadózó egyéni vállalkozói jogállásának megszűnése napjával.

A Ktv. 25. paragrafusának (2a) bekezdése szerint, ha a kisadózó vállalkozások tételes adóját alkalmazó egyéni vállalkozó tevékenysége megszűnik, akkor a bevételét növeli az az összeg, amelyet a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyiság bejelentése adóévében e paragrafus (2) bekezdésében foglaltak szerint megállapított.

Abban az esetben, ha a Ktv. hatálya alá tartozó kisadózó egyéni vállalkozó tevékenységét özvegye vagy örököse folytatja, akkor a Ktv. 25. paragrafusának (11) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az elhunyt egyéni vállalkozót és az elhunyt személy egyéni vállalkozását folytató egyéni vállalkozót egy adóalanynak kell tekinteni.

Ez például azt is jelenti a gyakorlatban, hogy

- a volt egyéni vállalkozó esetében még az szja-törvény hatálya alatt elhatárolt veszteség az egyéni vállalkozói tevékenységet folytató özvegynél, illetve örökösénél vehető figyelembe;
- a volt egyéni vállalkozó és a tevékenységet tovább folytató egyéni vállalkozó együttes bevételét kell figyelembe venni a katásokra vonatkozó 12 millió forint éves bevételi értékhatár vizsgálatokor.

Lepsényi Mária
adószakértő

Új módszerekkel ellenőriz a NAV, nem lövöldöz vaktában

Az adóhatóság a saját maga által gyűjtött, illetve a társintézményektől kapott digitálisan rendelkezésre álló adatokat több körben elemzi, azonosítja a kockázatos adózókat és tényezőket, és dönt arról, hogy kit ellenőriz. A hálózatelemző, adatbányász-szoftvereknek köszönhetően pedig már nemcsak a kiválasztás, hanem az ellenőrzés eredményes lezárása és a jogsértő és költségvetést károsító magatartás bizonyítása is könnyűvé válik – ecseteli Jancsa-Pék Judit, a LeitnerLeitner vezető tanácsadója, partnere.

A „big data” kifejezés a nagy mennyiségű adat elektronikus gyűjtését, tárolását és feldolgozását jelenti. Az adatok olyan forrásokból származnak, mint például az ügyfélkapu, a cégkapu, az e-beszámolók, az e-cégjegyzékek, az eSZJA, az e-bevallások, az összesítő jelentések, az online pénztárgépek, a valós idejű számlaadatszolgáltatás, a VIES, az ekáer és a nemzetközi adóhatóságok hasonló adatgyűjtései.

A rendszerek lehetővé teszik a cégek adatainak az adatszolgáltatás pillanatában történő ellenőrzését is, mellyel a kisebb, adminisztrációs jellegű hibák eleve megelőzhetők. Az adózó áttekintheti a figyelmeztetések, hibaüzenetek alapján számlázási vagy adózási gyakorlatát, és javíthatja hibáit. Ha mégis hibás a beküldött adat, a rendszer akár azonnal jelez az adóhatóságnak, amely alapján adóellenőrzés vagy támogató eljárás indítható.

Továbbá a NAV a beérkezett adatokat a folyamatba épített kockázatkezelés révén, előre megalkotott szempontok alapján automatikus elemzésnek is aláveti. Vizsgálja az adózók tulajdonságait, a számla- és bevallási adatokat, melyeket összevet más hatósági rendszerekben szereplő adatokkal is, eltérések után kutatva. Az anomáliák alapján pedig adózók, számlák, kockázati területek kerülnek fókuszba. Összességében, az adattárházakba érkező információ együttes elemzése révén kerül a NAV az úgynevezett kockázati információ birtokába. Mindehhez nagy volumenű IT-fejlesztésre van és volt szükség

az adóhatóságnál. Mára a NAV adatvagyon meghaladja a 4 petabyte-ot (4000 terabyte-ot), és rendelkezésre állnak szoftverek, amelyek képesek ezt a hatalmas mennyiségű adatot bizonyos – egyelőre még korlátozott szempontok szerint – feldolgozni, elemezni. Várható, hogy az adatvagyon teljes összekapcsolása és az adatbányász szoftverek új generációinak alkalmazása hamarosan még mélyebb elemzést tesz majd lehetővé. Így a hatóság képes lesz olyan gazdasági kapcsolatok, hálózatok, összefüggések, áru- és pénzmozgások kimutatására, amelyek nemcsak az ellenőrzésre való kiválasztásban, kockázatelemzésben játszhatnak szerepet, hanem magát az ellenőrzést is nagyban segíthetik. Hatékonyan támogathatják azok mielőbbi és megalapozott, eredményes lezárását.

Az azonnali adatszolgáltatás és a rendelkezésre álló, vizsgálat alá vonható adatvagyon elemzésével az adóhatóság sokszor jobban ismeri a társaságot, mint annak vezetője – mutat rá Jancsa-Pék Judit. Az ilyen helyzetek elkerülésére és a hibáknak még az adatszolgáltatást megelőző kiszűrésére érdemes a vállalatoknak számviteli és adózási folyamataikat áttekinteniük, és üzleti gyakorlatuk átvilágításával csökkenteniük a kockázataikat.

adozona.hu

Adatkezelés vagy adatfeldolgozás? Példákkal

Az európai általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerint az egyes adatkezelőknek osztályozniuk kell magukat aszerint, hogy a saját nevükben, vagy mások utasításai alapján kezelik a személyes adatokat. Előbbiek adatkezelők, utóbbiak pedig adatfeldolgozók. Nézzük, hogyan kell a két kategóriát megkülönböztetni, és miben térnek el az azokba tartozók a kötelezettségei.

Az adatkezelő az adatkezelési tevékenység ura

Adatkezelő a GDPR 4. cikke alapján az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy ▶

bármely egyéb szerv, amely a személyes adatok kezelésének céljait és eszközeit önállóan vagy másokkal együtt meghatározza. Ha önállóan határozza meg, abban az esetben adatkezelőről, ha más adatkezelővel együtt teszi ezt, akkor közös adatkezelőről beszélünk. Az adatkezelő mindig az adatkezelés ura, amely sok esetben szakmai, ágazati szabályok hatálya alatt is áll. Ez pedig azért fontos, mert ha ezen szabályok az adatkezelőre önálló kötelezettségeket telepítenek, abban az esetben éppen azt az önállóságát teremtik meg, mely okán adatkezelőnek minősülhet.

A minősítés terén egyebekben nincs sok támpont, hiszen az EU 29. munkacsoportjának korábbi iránymutatásai is csupán általános elveket fektetnek le. Esetről esetre kell tehát megvizsgálni azt, hogy az adott tevékenység melyik kategóriába tartozhat. Fontos arra is rámutatni, hogy egy adott tevékenység a körülményektől függően éppúgy lehet adatkezelői, mint adatfeldolgozói. Nézzünk ezekre gyakorlati példákat!

Az orvos (foglalkozás-egészségügyi orvos) önálló adatkezelő, mivel a tevékenységét a vonatkozó szakmai, ágazati szabályok és nem az ügyfél utasításai alapján látja el. Ugyanezen alapon az ügyvéd is önálló adatkezelőnek minősül. Önálló adatkezelő jellemzően a vállalkozás az ügyfelei, illetve a munkavállalói személyes adatai tekintetében.

A könyvelő ugyanakkor adatkezelő és adatfeldolgozó is lehet a megbízás jellegétől függően. Ha egy céggel szerződik, és annak utasításai szerint végzi a tevékenységét, illetve annak ügyviteli rendszerét is használja, abban az esetben adatfeldolgozóként minősül. Ha viszont valakinek az eseti adóbevallását készíti el, akkor a 29. munkacsoport szerint már adatkezelői minőségében jár el.

Minden esetben adatkezelő a vállalkozás a saját munkavállalói vonatkozásában akkor is, ha egy megbízás keretében más vállalkozás adatfeldolgozójaként jár el. Közös adatkezelőnek minősülhetnek ugyanakkor a területi képviselők, akik ugyanazon cél érdekében tevékenykednek, munkájukhoz a cég crm-rendszerét használják, az adatokat oda viszik fel. Ők ugyanis egy közös adatkezelési cél érdekében tevékenykednek.

Az adatfeldolgozó kiegészítő szerepet tölt be

Míg az adatkezelő az ügy „ura”, addig az adatfeldolgozó szerepe minden esetben járulékos. Jellemzően adatfeldolgozó a bérszámfejtő, a tárhelyszolgáltató, illetve az esetek többségében a könyvelő. A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) adatfeldolgozónak minősítette továbbá a beléptetést végző biztonsági céget, mivel az adatkezelését a megbízója eljárásrendje alapján látja el. Ugyanezen érvelés mellett a futárszolgálatot is adatfeldolgozónak tekintette. Nehéz azonban megállapítani azt a határt, melyet átlépve az adatfeldolgozó már adatkezelői tevékenységet végez. Ilyen lehet az az eset, amikor a beléptetést végző személy- és vagyonvédelmi cég saját eljárásrendet alkalmaz, és nem az ügyfél utasításait követi. Esetről esetre kell tehát a szerepeket vizsgálni.

Kétséges esetek

Ugyan a NAIH egyik állásfoglalásában a futárszolgálatot adatfeldolgozónak tekintette, nem egyértelmű ennek megítélése. A Magyar Posta ugyanis saját ÁSZF-et is alkalmaz, a postai szolgáltatásokra pedig ágazati jogszabály is vonatkozik, mely jogszabály a postai szolgáltatókra önálló kötelezettséget is telepít. Ebben az esetben ugyanakkor védhető az adatkezelőként történő meghatározás is. Ezt erősíti az a körülmény is, hogy ezen szereplőkkel adatfeldolgozási szerződés kötése jellemzően nincs mód.

Számos egyéb esetben sem egyértelmű a vállalkozás státuszának megítélése. Ide sorolhatjuk például a közös képviselőt, a függő és független pénzügyi közvetítőt vagy akár a rendszergazdát is. Ilyen esetekben magunknak kell döntést hoznunk, és az annak alapjául szolgáló érveket meg is kell jelölni a belső nyilvántartásokban.

Jogok és kötelezettségek

Míg az adatkezelőt valamennyi GDPR-ben foglalt kötelezettség terheli (például az érintett tájékoztatása, adatkezelői nyilvántartás készítése, incidensnyilvántartás és eljárásrend készítése, hatásvizsgálat végzése, adatvédelmi tisztviselő kijelölésének vizsgálata), addig az adatfeldolgozónak csupán belső nyilvántartást kell

készíteniük, illetve adatvédelmi tisztviselő kijelölése válhat számukra is szükségessé. Arról nem szabad elfeledkezni, hogy az adatkezelővel adatfeldolgozási szerződést is kell kötni. Ezen kötelezettség elmulasztása már önmagában is szankcionálandó.

dr. Kéri Ádám
ügyvéd, adatvédelmi tisztviselő

AJÁNLOK

Nyugdíj: gyermekek utáni kedvezmények, jogosultságok

A kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer évtizedes hagyományai közé tartozik, hogy a biztosítottak a társadalombiztosítási nyugellátás igénybevétele során gyermekeik után közvetlenül vagy közvetve számos kedvezményben részesülhetnek.

A kedvezmények, jogosultságok érvényesítése az alábbi területekre osztható:

- szolgálati idő elismerése,
- nyugellátásra való jogosultság,
- nyugellátás összegének megállapítása,
- járulékfizetés.

A nyugellátásra való jogosultságnál elismerhető szolgálati idő tekintetében kettéválaszthatók a kedvezmények, jogosultságok attól függően, hogy azok érvényesítése járulékfizetéshez kötött vagy járulékfizetéstől független.

Járulékfizetés nélküli kedvezményként kell megemlíteni azt az előírást, mely meghatározza, hogy az anya ténylegesen megszerzett szolgálati idejét annyiszor 365 nappal növelni kell, ahány gyermeke született 1968. január 1-je előtt. Amennyiben az említett gyermek tartósan betegnek, illetve fogyatékosnak minősül, a növelés gyermekenként 550 nap. Ezt a kedvezményt, figyelemmel a szülés meghatározott időpontjára, továbbá arra, hogy az idén már az 1954. évben született személyek töltik be a rájuk irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt, már egyre kevesebb személy érvényesítheti, jellemzően az 1950 előtt született személyek tudták igénybe

venni és ezzel növelni a szolgálati idejüket.

Szintén járulékfizetés nélküli kedvezményként kell említeni azt az előírást, hogy nyugdíjjogosultságnál figyelembe vehető szolgálati időként kell elismerni az 1998. január 1-jét megelőző fizetés nélküli szabadság idejét, amennyiben a biztosított azt a 3 évesnél, tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermek esetén 12 évesnél, fiatalabb gyermeke gondozása miatt vagy 10 évesnél fiatalabb gyermeke ápolása jogcímén vette igénybe.

A gyermekgondozási díj, gyermekgondozási segély 1998. január 1-ig történt folyósításának időtartama járulékfizetés nélkül, ezen dátumot követően viszont már az abból történt járulékfizetés alapján minősül nyugdíjjogosultságnál elismerhető szolgálati időnek. Ugyancsak járulékfizetéshez kötötten ismerhető el szolgálati időnek a gyermeknevelési támogatás, az ápolási díj, gyermekek otthongondozási díja folyósításának időtartama.

A nyugellátásra való jogosultság tekintetében meg kell különböztetni a saját jogú, illetve a hozzátartozói nyugellátások során érvényesíthető kedvezményeket.

**Winkler Róbert
nyugdíjszakértő**

A teljes cikket itt olvashatja el:
https://adozona.hu/tb_jarulekok_nyugdij

A követelés elévülése: ki és mikor hivatkozhat rá?

Akár jogosult, akár kötelezett valaki egy jogviszonyban, fontos tisztában lenni az elévülés alapvető szabályaival, hogy a követelést eredményesen lehessen érvényesíteni, vagy épp mentesülni az elévült tartozás megfizetése alól.

Az elévülés lényege, hogy az elévült követelést bírósági úton nem lehet többé érvényesíteni. Fontos, hogy nem a követelés iránti jog szűnik meg, csak azt törvényes úton (bírósági vagy más hatósági eljárásban) már nem lehet behajtani, amennyiben perse a másik fél hivatkozik az elévülési időre.

Tehát, ha bizonyos ideig valamely jogosultságot nem érvényesítettünk vagy nem érvényesítették velünk

szemben (attól függően, hogy melyik pozícióban vagyunk), az a későbbiekben már nem lesz jogi úton kikényszeríthető, azonban ettől még a tartozás nem szűnik meg. Itt érdemes megjegyezni, hogy ha az elévült követelést az érintett utóbb mégis teljesítette, úgy azt nem követelheti vissza az elévülésre hivatkozva [a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:23. § (2)].

Kinek kell hivatkoznia az elévülésre?

Az elévülésre mindig a kötelezettnek kell védekezésül hivatkoznia, ennek hiányában sem a jogosult, sem a bíróság vagy más hatóság nem fogja az elévülést figyelembe venni. Ez utóbbi azt jelenti, hogy ha arra az érintett nem hivatkozik, úgy a bíróság emiatt nem utasíthatja el a követelést. Amennyiben az elévülésre a kötelezett nem hivatkozik az eljárás során, a tartozást be is hajthatják rajta. Mikor évül el a követelés?

Az általános polgári jogi elévülési idő 5 év [Ptk. 6:22. § (1)]. Ez alól azonban vannak kivételek:

- a munkajogi eseteknél az elévülési idő 3 év. A munkajogi igények esetén – a fentiekkel ellentétben – előírja a törvény, hogy az elévülést hivatalból kell figyelembe venni [2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről (Mt.) 2:86. § (1) és (3)];
- szintén 3 év a veszélyes üzemi felelősségből eredő igények érvényesíthetőségének ideje is (Ptk. 6:538. §);
- kellékszavatossági igényeinket 1, fogyasztói szerződések esetén 2 év alatt érvényesíthetjük [Ptk. 6:163. § (1)–(2)];
- az elektronikus hírközlési szerződésekből (mobiltelefon-előfizetések, internet-előfizetések) eredő polgári jogi igények, illetve a parkolási pótdíjakból eredő tartozások 1 év alatt évülnek el [2003. évi C. törvény az elektronikus hírközlésről 143. § (2) és 1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről 15/C § (3)];
- a jogosulatlan úthasználatból eredő igények 2 év alatt évülnek el;
- tavaly decemberben módosult a gáz- vagy áramszolgáltatással kapcsolatban keletkezett tartozások elévülési ideje 3 évre (korábban 2 év volt) [2008. évi XL. törvény a földgázellátásról 28/A § (6) és 2007.

évi LXXXVI. törvény a villamos energiáról 63. § (3)].

Az általános elévülési időre vonatkozó szabály „megengedő”, így a felek ettől eltérően is megállapodhatnak, azonban fontos, hogy ezt írásban tegyék. Az elévülést kizáró megállapodás semmis [Ptk. 6:22. § (3)–(4)].

dr. Nagy András ügyvéd

A teljes cikket itt olvashatja el:
<https://adozona.hu/altalanos>

Adózás, illeték magánszemélyek közötti ajándékozáskor

Gyakori kérdés, hogy kell-e adót vagy illetéket fizetni, ha egy magánszemély ajándékot ad egy másik magánszemélynek. Mit kell tudni erről?

A magánszemély részére más magánszemély által ingyenesen vagy kedvezményesen juttatott (fizetett) vagyoni érték, azaz köznap értelemben ajándék adómentes a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (szja-törvény) 1. számú mellékletének 7.2. pontja alapján. Nem alkalmazható e rendelkezés, ha a juttatás (a fizetés) a magánszemély vagy más által teljesített termékértékesítésre (vagyoni érték átengedésére), szolgáltatásnyújtásra tekintettel vagy azzal összefüggésben történik (így különösen nem adómentes a magánszemély által hálapénz címén megszerzett vagyoni érték).

Ez elsősorban azt jelenti, hogy a jótékonsági céllal, nyilvánosan, bárki által hozzáférhető módon közzétett felhívás alapján (például internetes felületen keresztül) juttatott adomány, vagy a jeles alkalmakhoz (ünnepekhez, családi eseményekhez, évfordulókhoz) kötődő ajándék után nem kell személyi jövedelemadót fizetni, ha az magánszemélytől ellenérték, ellenszolgáltatás nélkül származik.

Más a helyzet olyan esetben, amikor az egyik fél segít a másik félnek valamely ügylet sikeres lebonyolításában (például az ingatlanának eladásában, amiért az eladási árból meghatározott százalékot kap). Az így kapott összeg nem tekinthető ellenérték nélkül adott juttatásnak, azaz az szja-törvény alkalmazásában nem ajándék, hanem önálló tevékenységből származó bevételnek minősül. ►

Hasonló eset, ha például egy pályázatot elnyert cég a tulajdonos ismerősének nem ad közreműködői („siker-”) díjat, vagy más munkadíjat a nyeresben való közreműködéséért, hanem a tulajdonos – lényegében köszönetképpen (hálából) – magánszemélyként befizet egy külföldi utazást az ismerősének. Ilyen esetekben a juttatásban részesülő magánszemélyt a bevételből a tételes költségelszámolással vagy a 10 százalékos költségnyad levonásával megállapított jövedelem után 15 százalékos szja (előleg) és 17,5 százalékos szocho terheli. Az adó (adóelőleg) és a szocho alapja a megállapított jövedelem 85 százaléka [szja-törvény 29. §; 47. § (5) bekezdés]. Az adóelőleget és a szochót ennek a magánszemélynek a jövedelemszerzés negyedévet követő hónap 12-éig kell befizetnie, azzal, hogy e kötelezettségeket az adóbevallásban be is kell vallania [szja-törvény 46. § (9)–(10) bekezdései].

**Surányi Imréné
okleveles közgazda**

A teljes cikket itt olvashatja el, amelyben részletezzük a szochóra és az illetékre vonatkozó szabályokat is:
https://adozona.hu/szja_ekho_kulonado

Táppénz, csed, gyed, egyszeri segély méltányosságból

Sokan nem tudják, hogy ha a biztosított nem rendelkezik elég biztosítási idővel, akkor is van lehetősége arra, hogy méltányossági eljárás keretében egészségügyi ellátáshoz jusson, azon belül táppénzt, csecsemőgondozási díjat (csed), gyermekgondozási díjat (gyed) és egyszeri segélyt kaphasson.

Méltányossági táppénz

A méltányossági táppénznek két típusa van. A biztosított betegségére/keresőképtelenségére tekintettel járó méltányossági táppénz és a gyermek betegsége esetén méltányosságból megállapítható gyermekápolási táppénz. A biztosított keresőképtelenségére tekintettel járó méltányossági táppénz – azaz a táppénz időtartamának meghosszabbítása – kizárólag az 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 5. paragrafusa szerinti biztosítottak engedélyezhető. A táppénzidőtartam meghosszabbítása iránti kérelem kizárólag a beutalásra jogosult orvos

által kiadott igazolásban foglaltak figyelembevételével engedélyezhető. Figyelemmel kell lenni arra, hogy a táppénz folyósítása nem haladhatja meg az 1 évet, azaz a biztosított számára megállapított táppénz folyósításának időtartama a méltányosságból engedélyezhető táppénzfolyósítás időtartamával együtt sem haladhatja meg az 1 évet. Nem engedélyezhető méltányosságból a táppénz, ha a biztosított jogszabály alapján egyéb ellátásra szerzett jogosultságot, illetve ellátásban részesül, kivéve, ha

- gyermekgondozási támogatás mellett munkavégzési kötelezettsége van, valamint,
- ha az ápolási díj mellett munkát végző biztosított a gyermeke betegsége tekintetével igényel táppénzt.
- A gyermek betegsége esetén méltányosságból gyermekápolási táppénz állapítható meg az alábbi két esetben:
- A gyermek életkorához kötött – azaz 12 év alatti gyermek esetén – gyermekápolási táppénz időtartamát meghaladó időre megállapítható a gyermekápolási táppénz, ha a szülő a 12 évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése idején a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben; vagy a gyermekét otthon ápolja és a gyermeket a saját háztartásában neveli. Ez a méltányossági táppénz csak akkor állapítható meg, ha a gyermekápolási táppénz jogszabályban foglalt ideje a gyermek betegségére tekintettel már kimerült.
- Méltányosságból gyermekápolási táppénz állapítható meg továbbá, ha a szülő 12 éves vagy annál idősebb, de 18 évesnél fiatalabb beteg gyermekét otthon ápolja, vagy gyermeke kórházi kezelésének időtartamára abban az esetben, ha a gyermeke mellett tartózkodik a kórházban.

A méltányosságból megállapított táppénz nem lehet magasabb a jogszabályban előírt 50, illetve 60 százalékos mértéknél, és a táppénz maximalizált összegénél, azaz napi szinten a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad részénél.

**dr. Radics Zsuzsanna
tb-szakértő, jogász**

A teljes cikket itt olvashatja el:
https://adozona.hu/tb_jarulekok_nyugdij

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Egyéni vállalkozásból egyszemélyes kft.

Egyéni vállalkozás egyszemélyes kft.-vé kíván alakulni, jogutódlással. Tárgyi eszköz-állományát teljes mértékben át kívánja vinni a kft.-be. Adójogi szempontból (kiváltképp áfa tekintetében) jár-e ez a művelet adókötelezettséggel, vagy képezheti a tárgyi eszköz-állomány az egyéni vállalkozás vagyoni hozzájárulását az új kft.-nek? Ha nem kívánja a teljes tárgyi eszköz-állománnyal az alapítói vagyont növelni, akkor a fennmaradó tárgyi eszközök hogyan kerülhetnek a jogutód kft. könyveibe?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A 2009. évi CXV. törvénybe 2019. július 10-től került bele az I./A fejezet, mely az egyéni vállalkozói tevékenység egyszemélyes kft. formájában történő továbbfolytatásának szabályait rögzíti.

19/C § 1) Az egyéni vállalkozó vállalkozói tevékenységének folytatására e törvény szerinti feltételekkel korlátozott felelősségű társaságot alapíthat. A korlátozott felelősségű társaság alapításában az egyéni vállalkozón kívül más személy nem vehet részt.

(2) Nem alapíthat korlátozott felelősségű társaságot a tevékenységét szüneteltető egyéni vállalkozó a szünetelés időtartama alatt.

(3) A korlátozott felelősségű társaság bejegyzését követő öt évig az alapító egyéni vállalkozó nem lehet gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja, valamint nem létesíthet újabb egyéni vállalkozói jogviszonyt.

(4) A korlátozott felelősségű társaság előtársaságként nem működhet.

19/D § (1) E törvény szerinti alapítást megelőzően az egyéni vállalkozó

a) elvégzi az eszközök és kötelezettségek leltározását,

b) meghatározza, hogy az egyéni vállalkozói minőségében szerzett, az egyéni vállalkozó adónyilvántartásában szereplő vagyontárgyak közül mely vagyontárgyak képezik az alapító egyéni vállalkozó vagyoni hozzájárulását és mely eszközöket és kötelezettségeket adja át az ala- ▶

- pítandó korlátolt felelősségű társaságnak,
- c) elkészíti a korlátolt felelősségű társaság – a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 2/A. § (4a) bekezdése szerint összeállított – nyitó mérlegtervezetét, amelynek könyvvizsgáló általi ellenőrzésére nincs szükség, valamint
- d) gondoskodik a foglalkoztatottakkal kapcsolatos munkáltatói intézkedések előkészítéséről, a korlátolt felelősségű társaságnál történő továbbfoglalkoztatásról szóló tájékoztatásról.

(2) Az egyéni vállalkozó az (1) bekezdés szerinti intézkedések megtételét követő 30 napon belül elfogadja a korlátolt felelősségű társaság alapító okiratát.

(3) Az e törvény szerinti alapítás az egyéni vállalkozóval szemben fennálló követeléseket nem teszi lejárttá.

(4) Ha az egyéni vállalkozói tevékenység folytatására való jogosultság korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt szűnik meg,

- a) az egyéni vállalkozót az e tevékenysége körében szerzett, illetve ezek céljára lekötött vagyontárgyak tekintetében – ha ezeket a korlátolt felelősségű társaság vagyonaként jelöli meg – megillető jogok, és a vállalkozási tevékenysége során kötött szerződéseinek körében szerzett jogok a korlátolt felelősségű társaságot jogutódként illetik meg, és
- b) az egyéni vállalkozót terhelő kötelezettségek a korlátolt felelősségű társaságot jogutódként terhelik továbbá a korábban egyéni vállalkozóként eljáró természetes személy és a korlátolt felelősségű társaság az egyéni vállalkozói tevékenység megszűnéséig vállalt, az egyéni vállalkozót terhelő kötelezettségeikért elévülési időn belül korlátlanul és egyetemlegesen felel.

(5) E törvény szerinti alapítás esetén a 31. § (2) és (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket a korlátolt felelősségű társaságra alkalmazni kell.

(6) A cégbíróság a korlátolt felelősségű társaságot bejegyző végzésben rögzíti az e törvény szerinti alapítás tényét, valamint az egyéni vállalkozó nyilvántartási számát.

2000. évi C. törvény (Szt.) 2/A §

(4) Az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló, illetve a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati

adóról szóló törvény hatálya alól e törvény hatálya alá átkerült (visszakerült), (1) bekezdés szerinti közkereseti társaságnak, betéti társaságnak, egyéni cégnek, valamint ügyvédi irodának – tételes leltározással alátámasztott – leltár alapján nyitó mérleget kell készítenie. A nyitó mérlegbe az eszközöket piaci értéken, a kötelezettségeket a ténylegesen fizetendő, a céltartalékokat a számított, a törvény előírásainak megfelelő összegben, a saját tőkét az eszközök és a kötelezettségek (ideértve a céltartalékokat is) különbözetének összegében kell figyelembe venni. A nyitó mérlegbe felvett eszközök és források értékének valódiságát könyvvizsgálóval kell ellenőriztetni.

(4a) Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló törvény szerinti alapított egyéni cégnek és korlátolt felelősségű társaságnak az alapítása időpontjával a (4) bekezdés megfelelő alkalmazásával nyitó mérleget kell készítenie azzal, hogy a nyitó mérlegbe felvett eszközök és források értékének valódiságát könyvvizsgálóval nem kell ellenőriztetni.

Mint látható, a rendelkezés nagyon új, a technikai megvalósítás még kiforratlan, de a kérdésekre válaszolva:

■ Adóhatással nem jár az átalakulás, feltéve, hogy minden eszköz változatlanul átmegy a kft.-be vagyoni hozzájárulásként. Ha az egyéni vállalkozó eszközei egy részét előzetesen kiveszi a vállalkozásból, akkor az még a vagyonkivonás szabályai szerint adózik.

■ Nem biztos, hogy jó döntés, ha az alapítói vagyonba nem teszi át a teljes eszközállományt, hanem egy részét előzetesen kiveszi (vállalkozásból kivonás adóhatása), majd ismételtlen a kft. rendelkezésére bocsátja akár apport, akár adásvétel, akár bérlet vagy más formában, ha csak más érdeke nem fűződik hozzá – de akadályja nincs.

A kft. alapítása, gazdasági tartalmát tekintve, az egyéni vállalkozói tevékenység továbbfolytatása; ennek tükrében meg kell határozni a vállalkozó azon kötelezettségét, hogy az egyéni vállalkozói tevékenységgel összefüggő vagyonát leltározza, illetve, hogy kijelölje azokat az eszközöket, amelyeket a társaság rendelkezésére bocsát vagyoni hozzájárulásként vagy egyéb átruházás keretében. Ha

az egyéni vállalkozói jogviszony egy személyes kft. alapítására tekintettel szűnik meg, az egyéni vállalkozói minőségben szerzett vagyontárgyak – az alapító eltérő rendelkezése hiányában – a korlátolt felelősségű társaságot illetik meg, valamint a természetes személynek az egyéni vállalkozói minőségében kötött szerződéseiből eredő jogok jogosultjává a kft. válik.

Tekintettel arra, hogy az egyéni vállalkozó a teljes vagyonával felel vállalt kötelezettségeiért, kft. alapítása esetén az adott követelés elévülési idején belül az alapító egyéni vállalkozó és a korlátolt felelősségű társaság korlátlanul és egyetemlegesen felel. Ez egy speciális felelősségi szabály.

Hunyadné Szűts Veronika
igazságügyi adó- és járulékszakértő

Könyvviteli szolgáltató helyszíni ellenőrzése

Könyvelőiroda vezetője általános megbízólevéllel, helyszíni jogkövetési vizsgálat keretében végzett ellenőrzés során köteles-e adatot szolgáltatni a könyvelt cégek könyvelési nyilvántartásaiból (például áfalista) a NAV-nak? Köteles-e kiadni a könyvelőiroda alkalmazottja (akinek nincs meghatalmazása az adott ügyfél megbízólevelének átvételére) bármilyen információt az ügyfelekről?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA

A könyvelőiroda (a társaságtól kapott állandó vagy eseti meghatalmazás hiányában) kizárólag a saját könyvviteli kérdéseivel kapcsolatosan adhat ki információt. Ilyen például a könyvelőiroda és a megbízó közötti számlázás, szerződés stb.

A könyvelt társasággal kapcsolatosan házkutatási engedély birtokában, illetve az adott társaság folyamatban lévő vizsgálata esetén, megfelelő idézés vagy nyilatkozat formájában tehet fel kérdést az adóhatóság.

Az adóigazgatási eljárás részlet-szabályairól szóló 465/2017. számú kormányrendelet 73. paragrafusa szerint a helyszíni ellenőrzést az adóhatóság csak akkor kezdheti meg, ha az adózó vagy annak képviselője, meghatalmazottja, ezek hiányában két hatósági tanú jelen van.

Kocsis Zoltán közgazdász,
Dr. Szeiler & Partners
Könyvelő és Adótanácsadó Iroda ►

Eltérő áfakulcs az előleg- és a végszámla időpontjában

A pénzügyminiszter közlése szerint a jelenlegi 18-ról 5 százalékra csökken 2020-ban a szálláshely-szolgáltatás áfakulcsa. 2019-ben már a jövő évre foglalnak szobát a vendégek, előlegfizetéssel. A szálloda előlegszámlát bocsát ki a jelenleg hatályos áfakulcs és áfaérték feltüntetésével. Hogyan kell a végszámlát kiállítani 2020. január elseje után, feltüntetve benne az eltérő áfakulcsú előlegszámlát is?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

A kérdésben írt tranzakció esetén az előlegszámlára 18 százalékos adókulcs alkalmazandó, a végszámlában (a fennmaradó összegre) pedig az 5 százalékos adókulcsot kell alkalmazni. Az adóhatóság és a Pénzügyminisztérium már több alkalommal tisztázta ezt a kérdést, legutóbb a lakóingatlanok áfakulcs-módosítására vonatkozóan: https://nav.gov.hu/nav/ado/afa080101_hatalyos/Tajekoztato_20180927.html

Példa:

1.) előlegszámla (118-at fizetett az ügyfél)

100 adóalap + 18 áfa (az áfafizetési kötelezettség az előleg kézhezvételéhez kapcsolódik).

2.) végszámla (az ügyfél által fizetett teljes összeg: 170,5)

a teljes összegből le kell vonni az ügyfél által megfizetett előleg teljes összegét, amely 18 százalékos adókulccsal adózott (100 adóalap plusz 18 áfa), azaz marad 52,5, amely 50 adóalap és 2,5 áfaösszege áll. Az ügylet teljesítésekor fizetendő áfa 2,5 lesz.

dr. Kelemen László
adószakértő, jogász

Utazási költségtérítés ingázó külföldinek

Budapesti székhelyű munkáltató szlovák állampolgárságú munkavállalót alkalmaz, aki naponta a saját gépkocsijával jár dolgozni, Szlovákia területéről. Milyen költségtérítés adható a napi munkába járáshoz?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

A munkába járással kapcsolatos utazási költségek térítéséről a 39/2010. kormányrendelet és a személyi jövedelemadóról (szja) szóló törvény 25. paragrafusának (2) bekezdése rendelkezik. Eszerint a jövedelem kiszámításánál a munkaviszonyban álló magánszemélynek nem kell figyelembe vennie azt a bevételt, amelyet a munkáltatótól a munkába járáról szóló említett kormányrendelet szerinti munkába járás esetén

- az utazási bérlettel, az utazási jeggyel történő, az említett kormányrendelet által előírt elszámolás ellenében (a kötelező mértéken felül is), legfeljebb a bérlet, a jegy árát meg nem haladó értékben (ideértve azt az esetet is, ha a juttatás a munkáltató nevére szóló számla ellenében történő térítés formájában valósul meg), vagy
- költségtérítés címén (ideértve különösen a saját gépjárművel történő munkába járás költségtérítését is) a munkában töltött napokra a munkahely és a lakó- vagy tartózkodási hely között és/vagy hazautazásra a munkahely és a lakóhely között közforgalmi úton mért oda-vissza távolság figyelembevételével kilométerenként 15 forint értékben kap a magánszemély.

Az említett kormányrendelet hatálya kiterjed a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény hatálya alá tartozó munkáltatóra és munkavállalóra. Ez azt jelenti, hogy a rendeletben foglaltak a szlovák munkavállalók esetében is érvényesek.

Abban az esetben, ha a munkavállaló munkába járás címén utazási költségtérítést vesz igénybe, nyilatkoznia kell a munkáltató felé a lakóhelyéről és a tartózkodási helyéről, valamint arról, hogy a napi munkába járás a lakóhelyéről vagy a tartózkodási helyéről történik-e.

A napi munkába járási költség-térítés kötelező mértéke fő szabály szerint a belföldi vagy határon át-

menő országos közforgalmú vasút 2. kocsiosztályán, menetrend szerinti országos, regionális és elővárosi autóbusszjáraton, elővárosi vasúton (HÉV-en), menetrend szerint közlekedő hajón, kompon vagy réven, illetve hazautazás esetén légi közlekedési járművön történő utazás költségeinek legalább 86 százaléka a bérlettel vagy menetjeggyel való elszámolás ellenében.

A közösségi közlekedés költségének megtérítése helyett a munkahely és a lakó- vagy tartózkodási hely között közforgalmú úton mért oda-vissza távolság figyelembevételével a munkában töltött napokra számítva kilométerenként 9 forintot akkor kell, illetve a 15 forintot abban az esetben lehet fizetni, ha

- a munkavállaló lakóhelye vagy tartózkodási helye, valamint a munkavégzés helye között nincs közösségi közlekedés,
- a munkavállaló munkarendje miatt nem, vagy csak hosszú várakozással tudja igénybe venni a közösségi közlekedést,
- a munkavállaló mozgáskorlátozottsága, illetve a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló kormányrendelet szerinti súlyos fogyatékosága miatt nem képes közösségi közlekedési járművet igénybe venni (ideértve azt az esetet is, ha a munkavállaló munkába járását az munka törvénykönyve 294. paragrafus (1) bekezdésének b) pontjában felsorolt hozzátartozója biztosítja),
- a munkavállalónak bölcsődei ellátást igénybe vevő, vagy tíz év alatti, köznevelési intézményben tanuló gyermeke van.

A kilométerenkénti térítés azonban bármely esetben csak akkor nem számít bevételnek, ha a munkáltató egyidejűleg nem térít meg tömegközlekedésre szóló bérletet, jegyet ugyanazon időszakra az adott munkáltatónak.

Surányi Imréné
okleveles közgazda

Kiadó: Kiadja a HVG Kiadó Zrt.,

1037 Budapest, Montevideo utca 14. Telefon: (+36 1) 436-2001 (HVG központ), Fax: (+36 1) 436-2014, E-mail: adozona@adozona.hu

Termékmenedzser: Vörös Tünde

Felelős kiadó: Kékesi Zsuzsa, online divízióvezető